

о, честь и слава на томува —
тукъ, който свойте кости погребе!
Левенти паднали, въ кръвь облъни,
лежатъ, заспали непробуденъ сънъ,
и турцитъ отъ жертвъ разрѣдени,
въ атаки бѣсни впуштъ се отвѣнъ.
Уви, напраздно! Че не се разбиватъ
борцитъ на поробения кѫтъ;
единъ стремежъ сърдцата имъ упива:
врага народенъ тѣ да разгромятъ!
Но, тежка участъ тѣхъ ги сполетява:
Попъ Харитонъ, любимиятъ юнакъ,
отъ взривъ барутенъ ослѣпява
и пада предъ очи му вѣченъ мракъ!
Килията срѣдъ пламъци изгара,
нешастията всѣки мигъ растатъ,
и Бачо Киро, на шегата царя,
и той се сепва, виждайки смѣртъта.
Пармаковъ, младиятъ имъ новъ во-
дителъ,
подканва ги съсъ речъ къмъ мж-
жество
да бранятъ лѣвски святата обителъ,
че тя за тѣхъ е като божество!
А Бачо Киро съ думи ободрява
героите. Тече и кръвь—рѣки,
и боятъ още по-ужасенъ става,
прииждатъ гѣсти вражески войски.
Орждия съ турцитъ пристигатъ,
отъ всѣки камъкъ огньъ фуци,
на хиляднитѣ прѣснати вериги
гласѣтъ злокобенъ отдалечъ ечи.

*

Фазълъ-паша, водачътъ на войските,
разбралъ, че много жертвъ щедаде,—
писмо-молба изпраща отъ скалите:
Пармаковъ съ всички да се предаде.

ПРЕДПРОЛЪТЬ

Ей, разгърна се земята
свѣтла, топла, неогледна —
на върха на планината
блесна прѣспата последна.
Лази следъ плуга стоманенъ
димъ отъ орницата плодна.

— О, не! — отправя отговоръ Пар-
маковъ,
ний живи нѣма да се предадемъ!
Безъ трупове не счупватъ се окови,—
решени сме за правда да умремъ!
Но, знайте вий, тириани вѣроломни,
че никой въ робство вѣчно не живѣтъ:
надъ коститъ на четниците скромни
на свободата сълнцето ще грѣйтъ!
Отново пакъ борбата закипява,
гъмжатъ войски отъ всичките страни;
Фазълъ-паша тогава се решава
да срине манастирските стени.
Летятъ куршуми, въ манастира па-
датъ,
и двата топа съ трѣсъци реватъ.
Стени и покривъ срутватъ се въ
грамада,
и пламъци отвредъ рушатъ зида.
Какво да правятъ живите герои?
Не, нѣма, нѣма да се предадатъ!
Съсъ щурмъ ще минатъ горските
усои,
или пѣкъ всички славно ще измрятъ!
Владѣе нощъ страхотна и тѣжовна,
надъ тѣхъ се лѣе дъждъ, проливенъ
дъждъ;
отвредъ се сипе огнено олово,
безчетъ куршуми свирятъ наведнѣжъ.
Отъ манастира нѣма нито поменъ,
и пепелъта надъ мъртвите тежи,
и като джѣтъ отъ вѣтъра съборенъ
Попъ Харитонъ съсъченъ тамъ лежи!
А живите съсъ пушки и тоаги
пресичатъ неприятелския путь
и тръгватъ тѣ немили и недраги,
прокудени отъ башиния кѫтъ...

Ненчо Савовъ.

Пъстри угари и ниви
се изпълниха съ орачи.
Мирно волчетата сиви
предъ браздите черни крачатъ.
Пѣе нейниятъ стопанинъ
пѣсень крепка и свободна.

Борисъ Василевъ.